

ਗ੍ਰੰਥ

ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਨਾਟਕ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਪੰਨਾ 101

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ ਮਹਾਤਮਾ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ ਜੀ

ਜੋ

ਅਤਿ ਸ਼ੋਧ ਕਰ

ਚੌਧਰੀ ਬੂਟਾ ਮਲ ਅਣਦ

ਨੇ

ਅਪਣੇ ਮਤਥੈ ਗੁਲਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰ

ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿਚ ਛਪਵਾਇਆ ॥

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

141.4
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
ਪੰਨਾ ੨੨

4
101

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

20145

॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਗੁਰੂਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਗਣੇਸ਼ ਪਦ ਬੰਦੋ ਬਾਰੰਬਾਰ । ਕਾਰਜ ਕੀਜੈ
ਸਿੱਧ ਮਮ ਦੇਹੁ ਸੁਬੁਧਿ ਉਦਾਰ ॥ ੧ ॥ ਜਾਂਕੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਤੇ ਜਲ ਪਰ ਸੈਲ ਤਰਾਂਹਿ । ਵਹ ਰਘੁਨਾਇਕ ਦਾਸਕੇਸਦਾ
ਬਸੈ ਮਨਮਾਂਹਿ ॥ ੨ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਜਾਂ ਸਮ
ਔਰ ਨ ਕੋਇ । ਅਭਿ ਬੰਦਨ ਪਦ ਕਮਲ ਤਿਨ ਜੋਰ ਸਦਾ
ਕਰ ਦੇਇ ॥ ੩ ॥ ਭਾਰਤ ਭੂਮਿ ਪੁਨੀਤ ਪਦ ਤਪੇ ਗਜਾਨ
ਅਵਤਾਰ । ਮਾਨਸਿੰਘ ਗੁਰਕੋ ਨਮੋ ਤਾਰਣ ਕਰਣਾ ਸਾਰ ॥
੪ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਨਾਟਕੰ ਸੁਬੋਧ ਗ੍ਰੰਥ
ਮੈਂ ਕਰੋ । ਅਲੰਭ ਸਾਧਸੰਗਕੇ ਬਿਚਾਰਚਿੱਤ ਮੈਂ ਧਰੋ ॥ ਸੁਨੇ
ਪੜ੍ਹੇ ਸੁ ਜੋ ਜਨ । ਨਿਵਾਰ ਮੋਹ ਬੰਧਨਾ । ਲਹੇ ਅਪਾਰ ਮੋਖਕੋ
ਟੁਟੇ ਸਮਸਤ ਫੰਧਨਾ ॥ ੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭੂਪਨ ਬੋਧ ਸੁਬੋਧ
ਨਹੀਂ ਅਤਿ ਕੋਤਕ ਮਾਂਹਿ ਰਹੈਂ ਲਪਟਾਏ । ਬੋਧ ਬਿਨਾਜਗ
ਮੋਖ ਕਹਾਂਇ ਮਸੰਤ ਸਭੈ ਮੁਖ ਬੇਦ ਅਲਾਏ । ਅੰਤ ਸਮੈਯਮ
ਦੀਨ ਕਰੈ ਤਿਨ ਹੋਰ ਮਹਾਂ ਕਰੁਣਾ ਰਸਆਏ । ਬੋਧ ਉਪਾ-
ਵਨ ਹੇਤੁ ਸੁਨੇ ਨਰਨਾਹਨ ਕੇ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਬਨਾਏ ॥ ੬ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਾਨੁ ਮਰੀਚਿ ਸੁਨੀਰ ਸਮੰ ਪੁਨ ਜਾ ਅਗਜਾਨ
ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ । ਵਾਯੂ ਅਕਾਸ਼ ਸੁਪਾਵਕ ਨੀਰ ਮਹੀ ਪੁਨ

ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ (੩) ਨਾਟਕ

ਲੋਕ ਸੁ ਤੀਨ ਉਪਾਯੋ । ਜਾਂਹਿ ਪਿਖੇ ਰਜੁ ਸਾਪ ਜਿਮੇ ਜਗ
ਫੇਰ ਸਭੇ ਤਿਨ ਮਾਂਹਿ ਬਿਲਾਯੋ ਉਜੁਲ ਆਤਮ ਬੋਧ ਮਹੋ
ਤਮ ਆਨੰਦ ਸੋ ਉਰ ਮਾਂਹਿ ਧਿਆਯੋ ॥ ੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥
ਪ੍ਰਤਿਕ ਜੋਤਿ ਸਨਾਤਨ ਜੋ ਜਗ ਬਜਾਪ ਰਹੀ ਸਭ ਮਾਂਹਿਸੁ
ਹਾਈ । ਰਿਦ ਸਾਂਤਿ ਬਿਖੇ ਅਤਿ ਭਾਸਤ ਹੈ ਕ੍ਰਿਤ ਸੰਯਮ ਕੋ
ਜਿਹ ਆਨੰਦ ਤਾਈ । ਵਿਦੁਚੁੜ ਨਿਰੋਧ ਸੁਵਾਯੁ ਭਲੇਬ੍ਰਹਮ
ਰੰਧੁਹਤੇ ਅਤਿ ਉਚ ਚਲਾਈ । ਦਿਗ ਤੀਸਰ ਬਜਾਨ ਸੁਭਾਲ
ਵਿਖੇ ਸਿਵ ਸੰਯਮ ਵੰਤ ਸੁ ਆਪ ਦਿਖਾਈ । ੮ । ਦੋਹਰਾ ।
ਕੀਰਤ ਵਰਮਾ ਨਾਮ ਜਿਹ ਭੂਪਤਿ ਬਡੋ ਰਸਾਲ ॥ ਤਾਂਹਿ
ਸਭਾ ਮੈਂ ਵਿਮਲ ਮਤਿ ਆਹਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਪਾਲ ॥੯॥ ਬਰਖ
ਏਕ ਨਾਟਕ ਤਹਾਂ ਭਯੋ ਸੁ ਸਭਾ ਮਝਾਰ । ਜਾਂਕੋ ਹੇਰ ਸੁ
ਗਜਾਨ ਲਹਿ ਭਏ ਭੂਪ ਭਵ ਪਾਰ ॥ ੧੦ ॥ ਯਾਕੋ ਸੁਨੇਜੋ
ਕਾਨ ਮੈਂ ਨੀਕੇ ਚੀਤ ਲਗਾਇ । ਆਸੁਰਿ ਸੰਪਤਿ ਦੂਰਤਜਿ
ਬੇਗ ਗਜਾਨ ਵਹੁ ਪਾਇ ॥ ੧੧ ॥ ਸੂਤ੍ਰ ਧਾਰ ਉਵਾਰ
ਸੁਪਤਿਨੀ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਹੁ ਬਾਤਨ ਕੋ ਕਛੁ ਫਾਮ
ਨਹੀਂ ਅਬ ਆਇਸ ਮੁਹਿ ਗੁਪਾਲ ਦਈ । ਸਭ ਭੂਪਤਿਜਾ
ਮੁਕਟਾਮਣਿ ਕੈ ਪਦ ਪੰਕਜ ਆਰਤੀ ਆਨ ਕਈ । ਪ੍ਰਬਲਾ
ਰਿਸਮੂਹ ਮਹੀਪਨ ਕੇ ਉਰ ਪਾਟਨ ਕੋ ਨਰਸਿੰਘ ਮਈ ।
ਬਲ ਭੂਪਤਿ ਸਿੰਧੁਦਸੀ ਧਰਨੀ ਇਨ ਫੇਰ ਵਰਾਹਉਧਾਰ
ਲਈ ॥ ੧੨ ॥ ਦਿਗ ਨਾਰਿ ਵਿਸਾਲ ਨਿਕਾਨਨ ਮੈਂ ਜਿਹ
ਕੀਰਤਿ ਕੇ ਸੁਤੰਦ ਕ ਬਨਾਏ । ਸਭ ਦਿੱਗਜ ਕਾਨ ਸੁ ਤਾਲ

ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ (੪) ਨਾਟਕ

ਬਡੇ ਬਿਧਿ ਤਾਂਹਿ ਸਫਾਲਨ ਪੌਨ ਉਪਾਏ । ਤਿੰਹ ਸੰਗ ਮਿਲੇ
ਅਤਿ ਨਾਰਤ ਹੈ ਭਵਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁ ਜਾਲ ਬਢਾਏ । ਇਨ
ਆਪ ਗੁਪਾਲ ਸੁ ਏਹੁ ਕਹਯੋ ਬਹੁ ਨਾਟਕ ਭੂਪਤਿ ਦੇਹੁ ਦਿ
ਖਾਏ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਹਿਜ ਸੁਹਿਰਦ ਸੁਭਾਵ ਯਹ
ਕੀਰਤਿ ਵਰਮਾ ਭੂਪ । ਤਾ ਹਿਤ ਉਦਮ ਥੋ ਕੀਯੋ ਦਿਗਜਯ
ਪਰਮ ਅਨੂਪ ॥ ੧੪ ॥ ਤਾਂ ਬਿਪਾਰ ਅੰਤ੍ਰਤ ਭਯੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ
ਹਮਾਰ । ਬਿਬਿਧ ਬਿਖੈ ਰਸ ਪਰਸਕਰ ਭਏ ਮਨੋਜਬਿਕਾਰ
॥ ੧੫ ॥ ਤਾਂ ਬਿਪਾਰ ਦੁਖਤ ਮਨੋ ਬਾਸਰ ਦਏ ਬਤਾਇ ।
ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਭਏ ਸੁ ਆਜ ਹਮ ਭੂਪਤਿ ਰਾਜ ਦਿਵਾਇ ॥
੧੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਮਾ ਤਨ ਭੂਪਤਿ ਕੇ ਸੁ ਵਿੱਪਖ
ਬਲੀ ਨਿੰਪ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ । ਰਛਪਾਲ ਕਰੀ ਸਗਲੀ ਧਰ-
ਨੀ ਪੁਨ ਯਾਹਿ ਕਿ ਸੀਸਹਿ ਛਤ ਫਿਰਾਏ । ਸੁਪਯੋਨਿਧਮੇਂ
ਖਲ ਯਾਹਿ ਪਰਾਸਿਰਧੂਪਨ ਕੇ ਇਨ ਰਾਜ ਠਰਾਏ । ਰਸ ਸਾਂਤਿ
ਪਯੋਗ ਨਿਵੇਦਨ ਕੈ ਜਗ ਆਪ ਵਿਨੋਦ ਕਰੇ ਇਮ ਭਾਏ ॥
੧੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਨਾਟਕੰ ਸੁ ਆਹਿਨਟ ਤੋਹਿ
ਢਿਗ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਮਿਸ਼ ਆਪ ਜੋਈ ਪੂਰਬ ਬਨਾਯੋ ਹੈ । ਕੀਰਤ
ਵਰਮਕੇ ਸਮੀਪ ਸੋਈ ਨਾਟ ਕਰੋ ਹੇਰਨਕੋ ਭੂਪਤਿ ਕੋ ਮਨ
ਉਮਗਾਯੋ ਹੈ । ਸੁਨੋ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਤੁਮ ਪ੍ਰਗਟ ਬਿਚਾਰ ਕਰੋ
ਸਭਹੁ ਸਮੇਤ ਤਿਦੇ ਕੋਤਕ ਸੁਹਾਯੋ ਹੈ । ਸੁਨ ਕੈ ਗੁਪਾਲ
ਬਾਕ ਸੂਤ੍ਰ ਧਾਰ ਚਾਰ ਵਾਕ ਨਾਟਕ ਕੇ ਹੇਤੁ ਨਿਜ ਨਾਰਿ ਕੋ
ਵਲਾਯੋ ਹੈ । ੧੮ ॥ ਨਿੰਪਤ ਕੀ ਓਰ ਤਿਨ ਹੇਰਕੈ ਪੁਕਾਰ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.